

NCP

Samarbejde om NCP i uddannelse og praksis – nationalt og internationalt

Af Nanna Ruengkratok Lang, lektor, cand.psych., naru@via.dk og Charlotte Peersen, lektor, cand.scient. i klinisk ernæring, chpe@via.dk, VIA Ernæring og Sundhed

I 2011 besluttede vi ved VIA Ernæring og Sundhed at sætte Nutrition Care Process modellen (NCP)(1) på pensum. Der kan vel nærmest siges at være tale om et paradigmeskifte efter i mange år at have undervist i og arbejdet ud fra "den danske model" for individuel diætbehandling (2). Den danske model og NCP - modellen ligner i deres opbygning på mange områder hinanden, men som en afgørende forskel giver NCP et fælles standardiseret sprog (terminologi) og muligheden for at stille en ernæringsdiagnose (1,3). Netop terminologien og ernæringsdiagnoserne er med til at give en mere ensartet tilgang til diætbehandling og kostvejledning og derved også med til at kvalitetssikre diætistens arbejde. At arbejde med ernæringsdiagnoser hjælper diætisten til at prioritere og finde ind til kernen i patientens eller borgerens ernæringsproblem. Derved giver NCP også en god ramme for meget præcist at kunne vise, hvad der er den primære ernæringsmæssige udfordring, ikke kun over for diætisten selv eller patienten/borgeren, men også over for andre faggrupper.

At lære om NCP indebærer, at man både tilegner sig viden og praktisk erfaring. I vores undervisning vægter vi, at der både opnås kendskab til strukturen og den systematiske tænkning i modellen. Det betyder bl.a., at der sideløbende med den teoretiske undervisning er mange praktiske øvelser, herunder også et forløb med "rigtige" øvekliefter. Ligeledes vægtes det højt, at NCP kan anvendes og kombineres med den viden og erfaring, de studerende har fra andre fag. NCP tænkes også aktivt ind i de studerendes praktikker, bl.a. ved, at de studerende opfordres til at tænke ud fra NCP strukturen og terminologien i praksis, at de opfordres til at lave ernæringsdiagnoser og PES statements, samt at den afsluttende kliniske prøve efter praktikken er struktureret omkring NCP. Studerende, som gerne vil have mere erfaring med individuel kostvejledning og diætbehandling, tilbydes også et valgfag, hvor de kan arbejde endnu mere i dybden med NCP i kombination med psykologi og sundhedspædagogik.

Her, hvor vi skriver 2016, er det vores indtryk, at NCP efterhånden er ved at være en integreret del af vores studerendes faglige og praktiske bagage. Det kan vi også se ved, at flere og flere bachelorprojekter omhandler NCP. Vi ved, det tager tid at få implementeret en ny tænkning, men også blandt praktiserende diætister er det vores oplevelse, at flere begynder at anvende NCP. Vi er i løbende sparring med praksis om spørgsmål og udfordringer ved NCP, og vi ved, at FaKD påtænker at begynde at udbyde kurser igen i NCP. Dette ser vi

som et helt afgørende element i den fortsatte implementering af NCP i Danmark.

Vi tænker også, det er vigtigt, at vi får snakket sammen på tværs af uddannelserne. Derfor har vi i år på nationalt plan dannet et uddannelses NCP netværk. Første møde blev afholdt i august i Aarhus. Planen er at mødes hvert halve år for at samarbejde om inddragelsen af NCP i undervisningen.

For yderligere at kvalificere arbejdet med NCP, er vi blevet del af flere internationale NCP netværk. Et centralt netværk er her vores nordiske samarbejde med Norge, Sverige og Finland. Kimen til dette netværk blev lagt tilbage i 2014 ved den Nordiske Diætistkonference i Bergen, hvor NCP var på programmet en hel dag, ledt an af Esther Meyers og Kay Howard fra the Academy of Nutrition and Dietetics (AND). Med afsæt i denne konference blev vi senere samme år inviteret til et nordisk NCP netværksmøde i Oslo sammen med kolleger fra Norge og Sverige. Fra Danmark var vi tidligere formand for FaKD, Sofie Wendelboe, Anette Vinstorp, Line Bak og undertegnede. Dette møde inspirerede os til at prøve at formalisere netværket med henblik på at kunne udveksle erfaringer og inspirere hinanden om NCP under nordiske forhold.

I 2016 lykkedes det os at få midler fra Nordplus, der hører under Nordisk Ministerråd. Nordplus giver midler til samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner i de nordiske lande. Det betød, at vi kunne afholde det første formelle møde i det Nordiske NCP Netværk i november i år, i Aarhus. Med til mødet var der også diætister fra praksis med særlig viden om og erfaring med NCP, samt repræsentanter fra FaKD og Kost & Ernæringsforbundet. Efterfølgende møde bliver i Sverige i 2017.

I europæisk sammenhæng har The European Federation of the Associations of Dietitians (EFAD) vist interesse for det arbejde, der foregår omkring NCP i Danmark. På den 17. internationale diætistkongres i Granada i Spanien i september blev vi derfor inviteret til et frokostmøde sammen med andre europæiske repræsentanter med henblik på at dele vores respektive landes arbejde med NCP.

Vi repræsenterer endvidere Danmark i et forskningssamarbejde om en stor international spørgeskemaundersøgelse blandt 10 lande, hvor kendskab til og brug af NCP ønskes undersøgt. Flere af jer er allerede blevet kontaktet som eksperter og informanter i valideringen af spørgeskemaet. Mange vil fremadrettet blive spurgt til at deltage i den endelige undersøgelse, der løber af stabelen i februar 2017. Undersøgelsen vil kunne give værdifulde bidrag til forståelsen af, hvordan NCP

opfattes og bruges, samt hvordan implementeringen fremadrettet kan styrkes.

Som et vigtigt led i implementeringen og udbredelsen af NCP i Danmark, skal det også nævnes, at den danske oversættelse af NCP 2014 udgaven officielt blev lanceret på ANDs hjemmeside, eNCP, den 14. oktober 2016. Det betyder, at alle FaKDs medlemmer nu har adgang til en revideret og opdateret udgave af terminologilisterne, en dansk udgave af NCP modellen, samt de 4 snapshots på dansk.

Vi tænker, at der er sket meget, siden vi tog de første spæde skridt ind i NCP landskabet, og vi håber, vi fortsat kan bidrage til udviklingen og implementeringen af NCP igennem de nationale og internationale netværk, vi er en del af. Vi mener også, at dialog er vejen frem, så hvis I har spørgsmål eller kommentarer til NCP, må I gerne kontakte os.

Referencer

1. American Dietetic Association. Nutrition Care Process and Model Part I: The 2008 Update. Journal of the American Dietetic Association. July 2008;108(7):1113-7.
2. Saaek A, Søndergaard K, Winther E. Model og metode ved diætbehandling. Næringsforskning 1989; 33: 54-58
3. American Dietetic Association. Nutrition Care Process Part II: Using the International Dietetics and Nutrition Terminology to Document the Nutrition Care Process. Journal of the American Dietetic Association. August 2008;108(8):1287-93.

Friske og velsmagende fødevarer til **den lille appetit**

KRÆVER IKKE GRØN ORDINATION.

ME
VALLEPROTEIN

Forhandles via din grossist og i supermarkeder over hele landet.

arla.dk/protino

nyd det gode